

Bruxelles, 2. svibnja 2016.
(OR. en)

8535/16

**Međuinstitucijski predmet:
2016/0124 (NLE)**

**SOC 214
EMPL 131
PECHE 150**

PRIJEDLOG

Od:	Glavni tajnik Europske komisije, potpisao g. Jordi AYET PUIGARNAU, direktor
Datum primitka:	29. travnja 2016.
Za:	g. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2016) 235 final
Predmet:	Prijedlog DIREKTIVE VIJEĆA o provedbi Sporazuma sklopljenog među Općim udruženjem poljoprivrednih zadruga u Europskoj uniji (COGECA), Europskim savezom transportnih radnika (ETF) i Udruženjem nacionalnih organizacija ribolovnih poduzeća (EUROPÊCHE) od 21. svibnja 2012., kako je izmijenjen 8. svibnja 2013., o provedbi Konvencije o radu u ribolovu iz 2007. Međunarodne organizacije rada

---

Za delegacije se u privitku nalazi dokument COM(2016) 235 final.

Priloženo: COM(2016) 235 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 29.4.2016.
COM(2016) 235 final

2016/0124 (NLE)

Prijedlog

DIREKTIVE VIJEĆA

**o provedbi Sporazuma sklopljenog među Općim udruženjem poljoprivrednih zadruga u
Europskoj uniji (COGECA), Europskim savezom transportnih radnika (ETF) i
Udruženjem nacionalnih organizacija ribolovnih poduzeća (EUROPÊCHE) od
21. svibnja 2012., kako je izmijenjen 8. svibnja 2013., o provedbi Konvencije o radu u
ribolovu iz 2007. Međunarodne organizacije rada**

(Tekst značajan za EGP)

{SWD(2016) 143 final}

{SWD(2016) 144 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

- **Razlozi i ciljevi prijedloga**

Međunarodna organizacija rada (ILO) godine 2002. na globalnoj je razini započela razgovore o potpunom i ažurnom skupu međunarodnih standarda za sektor ribarstva u cilju jamčenja primjerene zaštite ribara na globalnoj razini. Rezultat toga bilo je donošenje Konvencije o radu u ribolovu 2007.¹ Francuska je jedina država članica EU-a koja je dosad ratificirala tu Konvenciju².

Komisija je 2007. pokrenula prvu fazu savjetovanja sa socijalnim partnerima EU-a u skladu s člankom 154. Ugovora o funkcioniranju EU-a (UFEU) u kojoj ih je pozvala da „razmotre mogućnosti pokretanja zajedničke inicijative kako bi se unutar EU-a promicala primjena odredaba nedavno donesene Konvencije o radu u ribolovu ILO-a.”³ Opće udruženje poljoprivrednih zadruga u Europskoj uniji (Cogeca), Europski savez transportnih radnika (ETF) i Udruženje nacionalnih organizacija ribolovnih poduzeća u Europskoj uniji (Europêche) počeli su pregovarati 2009. Sporazum je sklopljen 21. svibnja 2012. te je izmijenjen 8. svibnja 2013. Socijalni partneri EU-a zatražili su 10. svibnja 2013. od Komisije da provede njihov Sporazum Odlukom Vijeća u skladu s člankom 155. stavkom 2. UFEU-a.

Svrha je ovog Prijedloga provedba Sporazuma o provedbi Konvencije o radu u ribolovu Međunarodne organizacije rada (ILO) iz 2007. koji su sklopili Cogeca, ETF i Europêche.

Ovim Prijedlogom Komisija nastoji poboljšati radne i životne uvjete ribara koji rade na plovilima koja plove pod zastavom države članice EU-a uspostavom konsolidiranog pravnog okvira prilagođenog radnim uvjetima u sektoru morskog ribarstva.

- **Usklađenost s postojećim odredbama politike u tom području politike**

Ova inicijativa uklapa se u prioritet Komisije za uspostavu pravednijeg i bolje povezanog jedinstvenog tržišta, posebno njegove socijalne dimenzije. Ona je u skladu s nastojanjima Komisije da uspostavi pravedno i istinski paneuropsko tržište rada na kojem se radnicima osiguravaju dostojna zaštita i održiva radna mjesta⁴. To uključuje sigurnost na radu i zaštitu zdravlja, radno vrijeme, socijalnu zaštitu i prava povezana s ugovorom o radu.

Pravne odredbe EU-a koje se primjenjuju na životne i radne uvjete ribara propisane su u nizu pravnih instrumenata, posebno u direktivama EU-a o radnom pravu i u zakonodavstvu EU-a o sigurnosti i zdravlju na radu (OSH). Države članice EU-a uvele su vrlo različite standarde kad je riječ o pitanjima koja nisu obuhvaćena zakonodavstvom EU-a, primjerice o pravu na medicinsku skrb na kopnu, pravu na repatrijaciju i uvjerenju o zdravstvenoj sposobnosti za rad u ribarstvu.

---

¹ http://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_ILO_CODE:C188.

² Francuska je ratificirala Konvenciju u listopadu 2015. Norveška, koja je članica EGP-a, ratificirala je Konvenciju u siječnju 2016.

³ COM(2007) 591 završna verzija.

⁴ Govor predsjednika Junckera o stanju Unije održan u Europskom parlamentu 9. rujna 2015.

- **Usklađenost s drugim politikama Unije**

U tijeku je *ex post* evaluacija pravne stečevine EU-a u području sigurnosti i zdravlja na radu i još nije definiran niz ključnih pitanja za reviziju zakonodavstva EU-a, i to u pogledu nove strukture i točnog sadržaja odredbi budućeg regulatornog okvira EU-a za sigurnost i zdravlje na radu. Tijekom preliminarnih aktivnosti dionici su istaknuli da je potrebno uskladiti postojeće odredbe o sigurnosti i zdravlju na radu za sektor pomorstva i ribarstva s nedavno donesenim Konvencijama ILO-a, kao što je Konvencija o radu u ribolovu iz 2007. Jasno je da se Sporazumom nadopunjuje postojeća pravna stečevina EU-a u području sigurnosti i zdravlja na radu i usklađuje s Konvencijom. Tijekom buduće revizije okvira EU-a za sigurnost i zdravlje na radu taj će se Sporazum morati uzeti u obzir.

EU pridonosi poboljšanju životnih i radnih uvjeta ribara i u okviru zajedničke ribarstvene politike (ZRP)⁵, čiji je cilj osigurati da se djelatnostima ribolova i akvakulture pridonosi dugoročnoj okolišnoj, gospodarskoj i društvenoj održivosti. Zauzvrat, zdravi riblji stokovi pogoduju ribarima. Održivim upravljanjem resursima povećat će se konkurentnost sektora ribarstva EU-a te će se stvoriti nova radna mjesta.

Ciljevi ZRP-a promiču se i na međunarodnoj razini osiguravanjem da se ribolovne aktivnosti EU-a izvan njegovih vodâ temelje na načelima i standardima koji su jednaki onima koji se primjenjuju prema zakonodavstvu EU-a i promicanjem jednakih uvjeta za subjekte EU-a i subjekte trećih zemalja. S tim ciljem, Unija aktivno nastoji predvoditi postupak jačanja učinkovitosti regionalnih i međunarodnih organizacija kako bi im se omogućilo da bolje čuvaju žive morske resurse koji su u njihovu djelokrugu i upravljaju njima, uključujući suzbijanjem nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog (NNN) ribolova⁶.

Loši zdravstveni i sigurnosni standardi te loši radni uvjeti pokretači su ribolova NNN, a isto su tako i neke od njegovih posljedica. S jedne strane, subjekti se mogu odlučiti upustiti u ribolov NNN zbog nižih troškova ograničenih zdravstvenih i sigurnosnih provjera i ostalih kontrola radnih uvjeta. S druge strane, radnici na plovilima koja obavljaju ribolov NNN osjetljivi su na iskorištavanje jer se ni na koji način ne mogu osigurati dostojni radni uvjeti na plovidu koje sudjeluje u nezakonitim aktivnostima. Očekuje se da će se poboljšanjem socijalnih uvjeta ribara smanjiti rizik od zlouporabe i povećati trošak sudjelovanja u ribolovu NNN te će on stoga postati manje privlačna mogućnost. Potpuna provedba Konvencija ILO-a u cijelom svijetu imala bi stoga pozitivan učinak na radne uvjete ribara i na učestalost ribolova NNN. Uključivanjem Sporazuma socijalnih partnera o Konvenciji ILO-a o radu u ribolovu u zakonodavstvo EU-a, Europska unija moći će lakše promicati njezinu provedbu u partnerskim zemljama u cijelom svijetu.

---

⁵ Uredba (EU) br. 1380/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o zajedničkoj ribarstvenoj politici, izmjeni uredaba Vijeća (EZ) br. 1954/2003 i (EZ) br. 1224/2009 i stavljanju izvan snage uredaba Vijeća (EZ) br. 2371/2002 i (EZ) br. 639/2004 i Odluke Vijeća 2004/585/EZ, SL L 354, 28.12.2013., str. 22 – 61.

⁶ Uredba Vijeća (EZ) br. 1005/2008 od 29. rujna 2008. o uspostavi sustava Zajednice za sprečavanje, suzbijanje i zaustavljanje nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova, o izmjeni uredaba (EEZ) br. 2847/93, (EZ) br. 1936/2001 i (EZ) br. 601/2004 i o stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 1093/94 i (EZ) br. 1447/1999, SL L 286, 29.10.2008., str. 1. – 32.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Člankom 155. stavkom 2. UFEU-a predviđa se da „Sporazumi sklopljeni na razini Unije provode se ili u skladu s postupcima i praksom socijalnih partnera i država članica ili, u područjima obuhvaćenima člankom 153., na zajednički zahtjev stranaka potpisnica, odlukom Vijeća, donesenom na prijedlog Komisije. O tome se obavješćuje Europski parlament.”.

Cilj je Sporazuma koji su sklopili Cogeca, ETF i Europêche, u skladu s člankom 153. stavkom 1. točkama (a) i (b) UFEU-a, poboljšati radne i životne uvjete radnika na morskim ribarskim plovilima u pogledu minimalnih zahtjeva za rad na plovilu, uvjeta službe, smještaja i hrane, sigurnosti i zaštite zdravlja na radu te zdravstvene skrbi. Članak 155. stavak 2. stoga je odgovarajuća pravna osnova za Prijedlog Komisije.

• Supsidijarnost

Potreba za djelovanjem EU-a opravdana je činjenicom da je sektor morskog ribolova prekogranični sektor aktivan u cijelom svijetu. Ribarska plovila plove pod različitim zastavama EU-a i izvan teritorijalnih voda predmetne države članice EU-a, u vodama koje su u nadležnosti drugih država članica te u međunarodnim vodama. Flota EU-a za ribolov u udaljenim vodama plovi u međunarodnim vodama (na otvorenome moru) i na temelju bilateralnih sporazuma s državama izvan EU-a.

Unatoč Odluci Vijeća kojom se državama članicama EU-a dopušta ratifikacija Konvencije ILO-a C188⁷, postupak ratifikacije bio je vrlo spor. Ratifikacijom u samo nekim državama članicama EU-a ne bi se osigurala slična razina dostojnih životnih i radnih uvjeta u EU-u za ribare i jednaki uvjeti u pogledu tržišnog natjecanja među državama članicama EU-a. Time bi se uzrokovali različiti standardi, posebno u pogledu pitanja koja još nisu uključena u zakonodavstvo EU-a, kao što su uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti za rad u ribarstvu, pravo na repatrijaciju i medicinska skrb na kopnu. I dalje bi postojali različiti radni uvjeti za ribare u EU-u. Nadalje, to bi dovelo do razlike u konkurentnosti država članica koje su ratificirale Konvenciju i onih koje nisu. Predložena direktiva temelji se na postojećim međunarodnim standardima i standardima EU-a, uzimajući u obzir posebno radno okruženje u tom sektoru. Njome se osigurava slična razina dostojnih životnih i radnih uvjeta te jednaki uvjeti u pogledu konkurentnosti među državama članicama EU-a osiguravanjem istodobnog stupanja na snagu i ujednačenog prenošenja u svim državama članicama EU-a standarda iz Konvencije ILO-a o radu u ribolovu iz 2007. na koje se odnosi. Njome se usklađuje situacija ribara sa situacijom drugih pomorskih zanimanja⁸.

• Proporcionalnost

Predloženom direktivom ispunjava se zahtjev proporcionalnosti jer se njome ostvaruje napredak prema postizanju ciljeva za poboljšanje životnih i radnih uvjeta radnika i osiguravanju usklađenog pravnog okvira u kojem su propisani minimalni standardi. Ona je strogo ograničena na prenošenje ažuriranih standarda sadržanih u Konvenciji ILO-a o radu u

⁷ Odluka Vijeća 2010/321/EU od 7. lipnja 2010. o ovlašćivanju država članica da u interesu Europske unije ratificiraju Konvenciju o radu u ribolovu iz 2007. Međunarodne organizacije rada (Konvencija br. 188), SL L 145, 11.6.2010., str. 12. – 12.

⁸ Takav pravni okvir već postoji u zakonodavstvu EU-a za pomorce: Direktiva Vijeća 2009/13/EZ od 16. veljače 2009. o provedbi Sporazuma koji su sklopili Udruženje brodovlasnika Europske zajednice (ECSA) i Europski savez transportnih radnika (ETF) o Konvenciji o radu pomoraca iz 2006., i izmjeni Direktive 1999/63/EZ, SL L 124, 20.5.2009., str. 30. – 50.

ribolovu iz 2007. u zakonodavstvo EU-a. Mjera se temelji na Sporazumu koji su sklopili predstavnici poslodavaca i radnika u tom sektoru.

Njome se državama članicama EU-a omogućuje da zadrže ili utvrde povoljnije standarde za radnike te im se pruža fleksibilnost da uzmu u obzir posebne značajke stanja u svojim državama. Zbog toga je u Prijedlogu predviđena fleksibilnost u pogledu izbora konkretnih provedbenih mjera.

- **Odabir instrumenta**

Odabrani instrument je direktiva. Izraz „odluka” u članku 155. stavku 2. UFEU-a koristi se u općem značenju kako bi se omogućio odabir zakonodavnog instrumenta u skladu s člankom 288. UFEU-a. Komisija treba predložiti instrument koji je od tri obvezujuća instrumenta iz tog članka (uredba, direktiva ili odluka) najprimjereniji.

Člankom 296. UFEU-a propisano je sljedeće: „*Kada se Ugovorima ne definira vrsta akta koji se donosi, institucije ga biraju ovisno o slučaju, u skladu s važećim postupcima i u skladu s načelom proporcionalnosti.*”

U tom slučaju, s obzirom na vrstu i sadržaj sporazuma socijalnih partnera, jasno je da ga je najbolje primijeniti odredbama koje države članice i/ili socijalni partneri trebaju prenijeti u nacionalno zakonodavstvo država članica. Stoga je najprimjereniji instrument Direktiva Vijeća. Komisija smatra i da Sporazum ne bi trebao biti uključen u Prijedlog, nego priložen Prijedlogu.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENE UČINAKA

- **Savjetovanja s dionicima**

Člankom 155. stavkom 1. UFEU-a predviđeno je da socijalni partneri na razini EU-a mogu sklapati ugovore, uključujući sporazume, ako to žele. UFEU-om se od njih ne zahtijeva da se prije toga savjetuju s drugim strankama. S obzirom na transparentnost postupka i ulogu koja je povjerena socijalnim partnerima člankom 155. UFEU-a, nije provedeno dodatno javno savjetovanje⁹.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

Naručena je vanjska studija na kojoj će se temeljiti procjena troškova i koristi Sporazuma¹⁰. Konzultanti su utvrdili relevantna tijela i socijalne partnere u svim državama članicama te zatražili informacije o nacionalnim propisima o životnim i radnim uvjetima u sektoru morskog ribarstva i potencijalnom učinku koji se očekuje od provedbe Sporazuma.

- **Proporcionalna procjena učinka**

U skladu sa Smjernicama za bolju regulativu¹¹ te kako bi Kolegij povjerenika mogao donijeti utemeljenu odluku, službe Komisije izradile su proporcionalnu procjenu učinka koja uključuje

⁹ http://ec.europa.eu/smart-regulation/guidelines/tool_7_en.htm.

¹⁰ ICF International, „Studija o troškovima i koristima Odluke Vijeća o provedbi Sporazuma europskih sektorskih socijalnih partnera o provedbi Konvencije ILO-a o radu u ribolovu iz 2007.”, prosinac 2015.

¹¹ SWD(2015) 111 završna verzija.

i procjenu reprezentativnosti potpisnika i zakonitosti klauzula Sporazuma u odnosu na pravni okvir EU-a.

- *Reprezentativnost socijalnih partnera EU-a*

Pri ocjeni zahtjeva socijalnih partnera EU-a za provedbu njihova Sporazuma u zakonodavstvu EU-a u skladu s člankom 155. UFEU-a, Komisija promatra reprezentativnost i mandat socijalnih partnera za područje obuhvaćeno Sporazumom. Time se osigurava da je zahtjev u skladu s odredbama UFEU-a i da se može računati na široku potporu Sporazumu među onima na koje se on stvarno odnosi.

U skladu s člankom 1. Odluke Vijeća 98/500/EZ od 20. svibnja 1998., socijalni partneri na europskoj razini trebali bi ispuniti sljedeće kriterije: „(a) povezani su s određenim sektorima ili kategorijama i organizirani na europskoj razini;

(b) sastoje se od udruga koje su sastavni i priznati dio struktura socijalnog partnerstva u državama članicama i imaju sposobnost sklapanja ugovora i predstavnici su nekoliko država članica i

(c) imaju odgovarajuće ustroje kako bi osigurale učinkovito sudjelovanje u radu Odbora za (sektorski) dijalog”.

Ti uvjeti trebaju biti ispunjeni u trenutku potpisivanja Sporazuma. U trenutku potpisivanja Sporazuma Hrvatska još nije bila članica EU-a. Kako bi ocijenila reprezentativnost socijalnih partnera EU-a, Europska zaklada za poboljšanje životnih i radnih uvjeta (Eurofound) provela je istraživanje 2012.

Sporazum se odnosi na radne uvjete u sektoru morskog ribarstva koji odgovara sektorskim ograničenjima Odbora za sektorski socijalni dijalog u području morskog ribarstva. Stoga Odbor i Sporazum pokrivaju istovjetno područje. Socijalni partneri koji sudjeluju u Odboru su Europêche i Cogeca za poslodavce i ETF za radnike.

Za Europêche su u istraživanju Eurofounda o reprezentativnosti provedenom 2012. utvrđeni članovi u 11 država članica EU-a¹². Dvije udruge poslodavaca imaju status promatrača (LV i LT).

Cogeca predstavlja opće i posebne interese europskih poljoprivrednih, šumarskih, ribarskih i poljoprivredno-prehrambenih zadruga. Udruženje Cogeca ima članove povezane s morskim ribarstvom u 11 država članica¹³. Ako se uzme u obzir članstvo u organizacijama Cogeca i Europêche, to znači da je, kad je riječ o poslodavcima, u odboru zastupljeno ukupno 16 država članica.

Kad je riječ o radnicima, ETF ima članove povezane s morskim ribarstvom u 11 država članica¹⁴. To znači da ribari u 11 država članica¹⁵ nisu zastupljeni. Međutim, prema podacima o zaposlenosti u tom sektoru, u većini je tih zemalja zaposleno otprilike 1 000 radnika (u većini tih država članica zaposlenost je znatno niža). Iako Irska, Grčka, Rumunjska i Švedska imaju više od 1 000 ribara, velika većina su samozaposleni.

¹² BE, DE, DK, ES, FR, EL, IT, NL, PL, SE i UK.

¹³ CY, DE, EE, ES, FR, EL, IE, IT, MT, NL i SI.

¹⁴ BE, BG, DE, DK, ES, FR, IT, NL, PL, PT i UK.

¹⁵ CY, EE, EL, IE, FI, LV, LT, MT, RO, SE, SI.

Zaključno, udruge poslodavaca aktivne u području morskog ribolova svih država članica, osim Portugala i Rumunjske, zastupljene su na europskoj razini, uzimajući u obzir činjenicu da je taj sektor u Rumunjskoj relativno malen. U socijalnom dijalogu EU-a sudjeluje osam država članica koje čine 84 % sektora prema ukupnoj stopi zaposlenosti i 87 % prema ekvivalentu punog radnog vremena. Na temelju toga može se zaključiti da su socijalni partneri koji su potpisali Sporazum reprezentativni za sektor i stoga mogu tražiti od Komisije da ga provede u skladu s člankom 155. UFEU-a.

- *Zakornost odredaba*

Komisija je ispitala zakonitost Sporazuma. Proučila je svaku odredbu i nije pronašla ni jednu koja je u suprotnosti s pravom EU-a. Obveze koje bi se uvele za države članice ne proizlaze izravno iz Sporazuma među socijalnim partnerima, nego iz njegove provedbe s pomoću Odluke ili Direktive Vijeća. Područje primjene te sadržaj Sporazuma i dalje su unutar područja navedenih u članku 153. stavku 1. UFEU-a. Proširenje nekih odredbi Sporazuma na samozaposlene osobe nije u suprotnosti s člankom 153. stavkom 1. točkom (a) jer su krajnji cilj i preduvjet za proširenje odredbi na samozaposlene osobe zaštita zdravlja i sigurnosti radnika na istom plovilu. To proširenje već postoji u trenutnoj pravnoj stečevini EU-a o sigurnosti i zdravlju na radu koja se primjenjuje na taj sektor. Članak 3. stavak 3. Sporazuma sadržava klauzulu o nesmanjivanju dostignute zaštite kojom se štiti postojeća razina zaštite radnika. U članku 4. Sporazuma navedeno je da on neće utjecati ni na koji zakon, presudu ili običajno pravo, ili sporazum među vlasnicima ribarskih plovila i ribara, čime se osiguravaju povoljniji uvjeti za ribare od onih predviđenih u Sporazumu.

- *Mogućnosti politike i ocjenjivanje troškova i koristi*

Komisija može samo prihvatiti ili odbaciti zahtjev stranaka potpisnica o provedbi Sporazuma zakonodavnim aktom. Ona ne može mijenjati tekst Sporazuma. Komisija ne može tražiti socijalne partnere da na razini EU-a provode svoj Sporazum samostalno jer to je isključivo pravo socijalnih partnera u skladu s člankom 155. stavkom 2. UFEU-a.

Komisija stoga može razmotriti samo jednu mogućnost politike. U proporcionalnoj procjeni učinka priloženoj Prijedlogu ocijenjena je ova mogućnost politike (tj. mjere propisane u Sporazumu) i uspoređena je s osnovnim scenarijem (tj. mogućnost koja isključuje daljnje djelovanje EU-a).

Na temelju rezultata analize može se općenito zaključiti da se ne očekuje znatno povećanje troškova. Troškovi se razlikuju među državama članicama ovisno o tome koliko je njihovo nacionalno zakonodavstvo već usklađeno sa Sporazumom. Neki su troškovi jednokratni (npr. troškovi povezani s prenošenjem Sporazuma u nacionalno zakonodavstvo), a neki periodični (npr. troškovi povezani s uvjerenjima o zdravstvenoj sposobnosti koje će se morati povremeno obnavljati, troškovi repatrijacije itd.).

Troškovi država članica koje su se već uskladile s većinom odredaba Sporazuma bit će ograničeni. Troškovi po radniku ili poduzeću u državama članicama koje će morati promijeniti neke aspekte svojeg nacionalnog zakonodavstva o, primjerice, uvjerenjima o zdravstvenoj sposobnosti, pravu na repatrijaciju i procjeni rizika ostat će u načelu razmjerni cilju koji treba ostvariti. Procjenjuje se da će opći troškovi repatrijacije, uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti i procjena rizika iznositi između 1,3 milijuna EUR i 8 milijuna EUR. Uzimajući u obzir godišnji promet sektora od 6,9 milijardi EUR, troškovi bi iznosili najviše 0,11 % ukupnog prometa u sektoru.

Sporazumom će se poboljšati životni i radni uvjeti u sektoru morskog ribarstva u pogledu radnog vremena, najniže dobi, certificiranja zdravstvene sposobnosti, procjene rizika, smještaja, hrane i vode, kao i medicinske skrbi na plovilu. Time će se stvoriti jednaki uvjeti unutar EU-a za cijeli sektor uspostavom minimalnih standarda diljem EU-a.

Kad je riječ o poslodavcima, smanjenjem učestalosti nesreća na radu, ozljeda i profesionalnih bolesti pridonijet će se većoj produktivnosti, nižim troškovima naknada i smanjenju fluktuacije radne snage. Za radnike će to značiti manji rizik od nesreća i/ili bolesti. Time će se smanjiti rizik od gubitka sposobnosti za zaradu. Nadalje, na taj će im se način omogućiti da dulje ostanu u sektoru. Povećat će se i privlačnost sektora mladima i kvalificiranim radnicima.

U pogledu nacionalnih nadležnih tijela, time će se pridonijeti nižim troškovima socijalnog osiguranja i zdravstvene skrbi. Procjenjuje se da će opće koristi za radnike, poslodavce i nacionalna nadležna tijela tijekom razdoblja od pet godina iznositi između otprilike 1,2 milijuna EUR i 19,7 milijuna EUR.

Iz usporedbe mogućnosti te analize troškova i koristi može se zaključiti da se Sporazumom ostvaruju utvrđeni ciljevi uz razumne sveukupne troškove te da je Direktiva odgovarajući način provedbe.

- **Primjerenost i pojednostavnjivanje propisa**

Gotovo 90 % poduzeća u sektoru morskog ribarstva su mikropoduzeća sa samo jednim plovilom. Na temelju dostupnih podataka može se pretpostaviti da velikom većinom tih plovila upravljaju vlasnici ili kapetan s posadom koja se sastoji od jedne ili dvije samozaposlene osobe ili jednog ili dva zaposlenika na plovilu. Sporazum se ne primjenjuje na vlasnike-subjekte jer se oni smatraju samozaposlenim osobama.

Zbog posebne strukture sektora morskog ribarstva, Sporazum će većinom utjecati na mikropoduzeća sa zaposlenicima ili na mikropoduzeća u kojima samozaposlene osobe rade zajedno sa zaposlenicima. Međutim, postoji mala vjerojatnost da će to negativno utjecati na njihovu konkurentnost u usporedbi s trenutačnim stanjem. Utvrđivanjem minimalnih standarda na razini EU-a pridonijet će se jednakim uvjetima i stoga će se poboljšati konkurentnost. Bolji uvjeti rada dovest će do unaprjeđenja proizvodnje, nižih troškova naknada u slučaju ozljede na radu, profesionalnih bolesti ili nesreća i niže stope fluktuacije radne snage.

Nadalje, Sporazum uključuje mogućnost postupne provedbe u državama članicama tijekom razdoblja od pet godina za određene kategorije ribara ili plovila.

- **Temeljna prava**

Ciljevi ovog Prijedloga u skladu su s Poveljom Europske unije o temeljnim pravima, posebno s pravima zaštićenima u članku 20. (Jednakost pred zakonom), članku 31. (Poštenu i pravični radni uvjeti) i članku 32. (Zabrana rada djece i zaštita mladih pri radu).

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Prijedlog nema nikakav utjecaj na proračun EU-a.

5. OSTALI ELEMENTI

• **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Ne dovodeći u pitanje odredbe Sporazuma potpisnika o praćenju i preispitivanju, Europska komisija će, nakon savjetovanja s upravom i radnom snagom na europskoj razini, pratiti provedbu Direktive o provedbi Sporazuma. Europska komisija ocijenit će Direktivu pet godina nakon njezina stupanja na snagu.

• **Dokumenti s obrazloženjima**

Države članice moraju Komisiji dostaviti tekst nacionalnih odredbi kojima se prenosi Direktiva i korelacijsku tablicu između tih odredaba i ove Direktive. Direktivom su obuhvaćeni mnogi aspekti radnih i životnih uvjeta ribara, poput radnog vremena, najniže dobi, sadržaja ugovora o radu, sigurnosti i zdravlja na radu, uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti za rad u ribarstvu i zahtjeva u pogledu broja članova posade. Stoga se nacionalne odredbe država članica u vezi s pitanjima obuhvaćenima Prijedlogom često nalaze u raznim zakonodavnim tekstovima (zakoni o radu, zdravlju i sigurnosti, neiscrpe odredbe karakteristične za sektor) zbog čega će biti potrebni sustavan pristup i sustavno tumačenje.

Prijedlog sadržava i niz elemenata koji prethodno nisu bili obuhvaćeni zakonodavstvom EU-a, poput uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti, posebnih pojedinosti o kvaliteti hrane i vode te posebnih elemenata o smještaju na ribarskim plovilima. Potrebne su nedvosmislene informacije o prenošenju tih novih odredbi i rješenja kako bi se osigurala usklađenost s minimalnim zahtjevima utvrđenima u Prijedlogu. Njima će se Komisiji omogućiti da osigura provedbu zahtjeva Direktive, kojima je namjera zaštititi zdravlje i sigurnost radnika, kako bi se osigurala veća fleksibilnost za poduzeća i omogućilo pošteno tržišno natjecanje među poduzećima.

Predviđeno dodatno administrativno opterećenje zbog dostavljanja dokumenata s objašnjenjima nije neproporcionalno (jednokratno je i nije potrebno uključiti mnogo organizacija). Dokumente s objašnjenjima mogu na učinkovitiji način sastaviti države članice.

S obzirom na navedeno, predlaže se da se države članice obvežu obavijestiti Komisiju o svojim mjerama prenošenja dostavom jednog dokumenta ili više njih u kojima se objašnjava odnos između sastavnica Direktive i odgovarajućih dijelova nacionalnih instrumenata za prenošenje.

• **Europski gospodarski prostor**

Predloženi akt odnosi se na jedno od područja obuhvaćenih EGP-om te bi ga stoga trebalo proširiti na Europski gospodarski prostor.

• **Detaljno obrazloženje posebnih odredbi Prijedloga**

Prijedlog je sastavljen na sljedeći način:

Članak 1.

Ovim člankom propisuje se da je Sporazum među socijalnim partnerima obvezujući, što je cilj Odluke Vijeća u skladu s člankom 155. stavkom 2. UFEU-a.

Članak 2.

U članku 2. navodi se da se Direktivom predviđaju samo minimalni zahtjevi te se državama članicama daje sloboda da donesu mjere koje su povoljnije za radnike u dotičnom području. Cilj mu je izričito osigurati primjenu stečenih razina zaštite radnika i samo najpovoljnijih standarda zaštite na radu.

Članci od 3. do 6.

Članci od 3. do 6. sadržavaju uobičajene odredbe o prenošenju u nacionalno zakonodavstvo država članica, među ostalim obvezu predviđanja učinkovitih, proporcionalnih i odvraćajućih sankcija. Članak 5. sadržava odredbu o izvješćivanju. Cilj je članka 5. pratiti provedbu i primjenu Direktive u državama članicama u pogledu životnih i radnih uvjeta u tom sektoru te provesti evaluaciju. U tom kontekstu ispitat će se podaci o broju nesreća, ozljeda na radu i zdravstvenih problema.

Članak 6. odnosi se na datum stupanja Direktive na snagu. U članku 7. navedeni su adresati Direktive.

Podrobno objašnjenje odredaba Priloga Prijedlogu

Članak 1. (Definicije)

U Sporazumu se definira značenje sljedećih pojmova za njegove potrebe: a) ribolovnih aktivnosti; b) komercijalnog ribolova; c) nadležnog tijela; d) savjetovanja; e) vlasnika ribarskog plovila ili vlasnika; f) ribara; g) ugovora o radu za ribare; h) ribarskog plovila ili plovila; i) duljine; j) duljine između okomica; k) kapetana; l) usluga zapošljavanja i posredovanja pri zapošljavanju i m) privatne agencije za zapošljavanje. U stavku 2. navode se značenja tih pojmova za potrebe ovog Sporazuma.

Članak 2. (Područje primjene)

U članku 2. navedeno je da se Sporazum primjenjuje na sve ribare zaposlene na plovilu kojim se obavljaju aktivnosti komercijalnog ribolova i koje je upisano u registar u državi članici EU-a ili plovi pod njezinom zastavom. Sporazum se primjenjuje i na samozaposlene ribare koji rade zajedno s radnicima na istom plovilu u cilju osiguravanja zaštite općeg zdravlja i sigurnosti radnika na istom plovilu. Ovo proširenje na samozaposlene osobe u skladu je s postojećim zakonodavstvom EU-a. U članku 2. stavku 2. propisuje se obveza nadležnog tijela da, u slučaju sumnje i nakon savjetovanja, utvrdi obavlja li ribarsko plovilo aktivnosti komercijalnog ribolova. U članku 2. stavku 3. navedeno je da države članice mogu, nakon savjetovanja, proširiti zaštitu ribara koji rade na plovilima duljine 24 metra i više predviđenu u Sporazumu na ribare koji rade na plovilima kraćima od 24 metra.

Članak 3. (Primjena Sporazuma)

U stavku 1. propisano je da država članica može, ako za to postoji objektivna osnova, nakon savjetovanja isključiti ograničene kategorije ribara ili ribarskih plovila iz zahtjeva ovog Sporazuma ili iz nekih njegovih odredaba ako zbog primjene Sporazuma nastaju znatni problemi u kontekstu posebnih uvjeta službe ribara ili aktivnosti ribarskog plovila. U stavku 2. navedeno je da, u slučaju isključenja određenih kategorija ribara ili ribarskih plovila iz stavka 1., nadležno tijelo mora postupno proširiti Sporazum na sve kategorije ribara ili

ribarskih plovila u roku od pet godina od njegova stupanja na snagu. Stavak 3. sadržava klauzulu o nesmanjivanju dostignute zaštite.

Članak 4. (Klauzula o povoljnijim uvjetima)

Taj članak sadržava klauzulu o povoljnijim odredbama u skladu s kojom odredbe Sporazuma ne smiju utjecati ni na jedan zakon, presudu ili običajno pravo kojima se osiguravaju povoljniji uvjeti za ribare osim onih navedenih u Sporazumu.

Članak 5. (Odgovornosti vlasnika ribarskih plovila, kapetana i ribara)

U članku 5. stavku 1. navedeno je da se njegovom primjenom ne dovodi u pitanje Direktiva 93/103/EZ¹⁶. U stavku 2. utvrđuje se odgovornost vlasnika ribarskog plovila koji mora zajamčiti da su kapetanu osigurani nužni resursi i sredstva za izvršenje obveza iz Sporazuma. U članku 5. stavku 3. neiscrpno su opisane različite odgovornosti kapetana kako bi on mogao zajamčiti sigurnost i zdravlje ribara na plovilu. U članku 5. stavku 4. propisano je da vlasnik plovila ne smije sprječavati kapetana u donošenju odluka koje su potrebne za sigurnost ribara, plovila i za njegovu sigurnu plovilo i rad. Člankom 5. stavkom 5. utvrđuje se obveza ribara da izvršavaju zakonite naredbe kapetana i postupaju u skladu s primjenjivim sigurnosnim i zdravstvenim mjerama.

Članak 6. (Najniža dob)

Članak 6. primjenjuje se ne dovodeći u pitanje Direktivu 94/33/EZ¹⁷. U skladu sa stavkom 2. najniža dob za rad na ribarskom plovilu je 16 godina, uz uvjet da mlada osoba više nema obvezu redovitog školovanja prema nacionalnom zakonodavstvu. Petnaestgodišnjacima koji pohađaju strukovno obrazovanje u području ribarstva dopušteno je raditi na ribarskim plovilima pod istim uvjetima.

U članku 6. stavku 3. propisano je da nadležna tijela mogu ovlastiti osobe u dobi od 15 godina da obavljaju lagane poslove tijekom školskih praznika. Nadležna tijela moraju, nakon savjetovanja, utvrditi koje su vrste rada dopuštene i uvjete pod kojima se obavlja takav rad te potrebna razdoblja odmora. U članku 6. stavku 4. propisano je da je 18 godina najniža dob za obavljanje poslova na plovilu kojima bi se, zbog njihove prirode ili okolnosti u kojima se obavljaju, moglo ugroziti zdravlje, sigurnost, fizički, psihički ili društveni razvoj, obrazovanje ili moral mladih ljudi. U članku 6. stavku 5. navedeno je da se ti poslovi moraju utvrditi u nacionalnom zakonu ili propisu ili ih moraju utvrditi nadležna tijela nakon savjetovanja. U članku 6. stavku 6. propisano je da mladi ljudi nakon te dobi mogu obavljati te poslove, uz uvjet da je potpuno zaštićeno njihovo zdravlje, sigurnost, fizički, psihički ili društveni razvoj, obrazovanje ili moral te da su dobili posebne upute i uspješno završili strukovno osposobljavanje i prethodno osposobljavanje o sigurnosti na radu.

U članku 6. stavku 7. navedena je definicija pojma „noć”. On sadržava zabranu noćnog rada za osobe mlađe od 18 godina. Nadležna tijela mogu napraviti iznimku ako bi u protivnom bilo ugroženo učinkovito osposobljavanje ribara ili ako zbog posebne prirode posla ili priznatog programa osposobljavanja ribari mlađi od 18 godina moraju noću izvršavati dužnosti.

¹⁶ Direktiva Vijeća 93/103/EZ od 23. studenoga 1993. o minimalnim sigurnosnim i zdravstvenim zahtjevima pri radu na ribarskim brodovima (trinaesta pojedinačna direktiva u smislu članka 16. stavka 1. Direktive 89/391/EEZ), SL L 307, 13.12.1993., str. 1. – 17.

¹⁷ Direktiva Vijeća 94/33/EZ od 22. lipnja 1994. o zaštiti mladih ljudi na radu, SL L 216, 20.8.1994., str. 12. – 20.

Nadležno tijelo mora nakon savjetovanja utvrditi da noćni rad neće štetno utjecati na njihovu zdravlje ili njihovu dobrobit. Članak 6. stavak 8. sadržava klauzulu o povoljnijim odredbama.

Članci 7. – 9. (Liječnički pregled / uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti)

Članak 7.

Člankom 7. stavkom 1. propisano je da ribari moraju na plovilu imati valjano uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti kao dokaz njihove sposobnosti za obavljanje dužnosti na plovilu. U stavku 2. navedeno je da se mogu odobriti iznimke od primjene stavka 1., uzimajući u obzir sigurnost i zdravlje ribara, veličinu plovila i dostupnost liječničke pomoći, evakuaciju, trajanje plovidbe, područje i vrstu ribolovnih aktivnosti. U stavku 3. navedeno je da se te iznimke ne mogu primjenjivati na ribare koji rade na ribarskom plovilu duljine 24 metra ili više ili koje obično ostaje na moru dulje od tri dana. U hitnim slučajevima nadležno tijelo može ribaru iznimno odobriti rad na određeno vrijeme bez uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti do pribavljanja uvjerenja i samo ako ribar posjeduje uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti koje je nedavno isteklo.

Članak 8.

U članku 8. navedeno je da države članice moraju donositi zakone, propise ili druge mjere kojima se propisuje priroda i učestalost liječničkog pregleda te oblik, sadržaj i valjanost uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti. One moraju donositi i zakone, propise ili druge mjere kojima se predviđa pravo na drugi obvezujući pregled koji obavlja neovisni liječnik imenovan kao arbitar ako se uvjerenje odbije ili ako osoba dobije uvjerenje, a izjavila je da je nesposobna za rad ili ako joj se odbije dati uvjerenje iako više nema zdravstvenih razloga za odbijanje.

Članak 9.

U članku 9. propisani su dodatni minimalni zahtjevi u pogledu uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti ribara koji rade na plovilu duljine 24 metra i više ili na plovilu koje obično ostaje na moru dulje od tri dana.

Članak 10. (Broj osoblja)

U članku 10. navedeno je da vlasnici ribarskih plovila moraju osigurati da se na ribarskim plovilima nalazi dovoljan broj osoblja za sigurnu plovidbu i sigurno upravljanje plovilom te da je ono pod nadzorom kvalificiranog kapetana. Nije navedena brojčana granica. Stavkom 2. utvrđeni su detaljniji zahtjevi za plovila duljine 24 metra i više. Stavkom 3. se nadležnom tijelu omogućuje određivanje alternativnih zahtjeva za plovila duljine 24 metra i više. Njima se mora olakšati ostvarivanje općih ciljeva i svrha ovog članka i članka 11., oni moraju biti u skladu sa zahtjevima iz stavka 2. te se njima ne smiju ugroziti sigurnost i zdravlje ribara na radu.

Članak 11. (Radno vrijeme i odmor)

U članku 11. propisano je radno vrijeme i odmor ribara na moru koji su obuhvaćeni ovim Sporazumom te je predviđeno prosječno tjedno radno vrijeme od 48 sati za najdulje referentno razdoblje od 12 mjeseci. Na navedene ribare ne primjenjuju se članci od 3. do 6.,

članak 8. i članak 21. Direktive 2003/88/EZ¹⁸. Direktiva 2003/88/EZ i dalje će se primjenjivati na ostale ribare.

U stavku 2. navedeno je da je u cilju zaštite zdravlja i sigurnosti ribara i radi ograničavanja umora potrebno utvrditi najveći broj radnih sati i najmanji broj sati odmora u određenom razdoblju, uzimajući u obzir ograničenja iz stavaka 3. i 4. To se može utvrditi zakonom, upravnim sporazumom ili kolektivnim ugovorom. Stavkom 3. utvrđuje se najdulje radno vrijeme i najmanje trajanje odmora u svakom 24-satnom razdoblju i najdulje radno vrijeme u bilo kojem sedmodnevnom razdoblju. U stavku 4. utvrđena su ograničenja u pogledu podjele razdoblja odmora.

Stavkom 5. dopuštene su iznimke od najduljeg referentnog razdoblja, najduljeg radnog vremena i najkraćeg vremena za odmor iz objektivnih ili tehničkih razloga, ili razloga koji se odnose na organizaciju rada. Takve iznimke trebat će biti što je više moguće u skladu s propisanim standardima i njima će se trebati omogućiti dulje zamjensko vrijeme za odmor. Njima se mogu uzeti u obzir češća ili dulja razdoblja za odmor ili odobravanje zamjenskog odmora ribarima. U stavku 6. navedeno je da, u slučaju iznimki u pogledu radnog vremena ili vremena za odmor, ribarima mora biti omogućeno zamjensko vrijeme za odmor što je prije moguće.

U stavku 7. navedeno je da u hitnim slučajevima kapetan može zahtijevati da radnik radi prekovremeno kako bi se zajamčila sigurnost osoba, ulova ili samog plovila ili radi pružanja pomoći osobama ili plovilima u nuždi do ponovnog uspostavljanja uobičajenog stanja. Kapetan mora osigurati da svi ribari koji su radili tijekom predviđenog vremena za odmor dobiju odgovarajući zamjenski odmor odmah nakon ponovnog uspostavljanja uobičajenog stanja.

U stavku 8. propisano je da države članice EU-a mogu predvidjeti da ribari koji rade na ribarskim plovilima koja, u skladu sa zakonom, ne smiju obavljati aktivnosti dulje od mjesec dana moraju svoj godišnji odmor iskoristiti u tom razdoblju.

Članak 12. (Popis posade)

U ovom članku navedeno je da svako ribarsko plovilo mora imati popis posade. Popis posade mora se priopćiti nadležnim osobama na kopnu prije odlaska ili neposredno nakon odlaska. Nadležno tijelo odlučuje komu se mora dostaviti popis posade, kad te u koju svrhu.

Ugovor o radu za ribare (članci 13. – 18.)

Članak 13.

Člankom 13. propisano je da se odredbe iz članaka 14. – 18. primjenjuju ne dovodeći u pitanje Direktivu 91/553/EEZ¹⁹.

Članak 14.

U članku 14. navedeno je da svaka država članica EU-a mora predvidjeti u nacionalnom zakonu, propisima ili drugim mjerama da ribari koji rade na ribarskom plovilu moraju imati

¹⁸ Direktiva 2003/88/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 4. studenoga 2003. o određenim vidovima organizacije radnog vremena, SL L 299, 18.11.2003., str. 9. – 19.

¹⁹ Direktiva Vijeća 91/533/EEZ od 14. listopada 1991. o obvezi poslodavca da obavijesti radnike o uvjetima koji se primjenjuju na ugovor o radu ili radni odnos, SL L 288, 18.10.1991., str. 32. – 35.

pisani ugovor o radu koji razumiju. Ugovor o radu za ribare mora biti u skladu s odredbama Sporazuma, a posebno s njegovim Prilogom I. u kojem su navedeni minimalni standardi u pogledu sadržaja ugovora o radu za ribare.

Članak 15.

Države članice EU-a moraju donijeti nacionalne zakone, propise ili druge mjere kako bi uspostavile postupke kojima će osigurati: (a) da ribar može tražiti savjet u pogledu sadržaja svojeg ugovora o radu prije njegova sklapanja; (b) vođenje evidencije prema ugovoru, ako je primjenjivo i (c) mehanizme rješavanja sporova kad je riječ o ugovoru o radu za ribare.

Članak 16.

Ovim člankom propisuje se da ribar mora dobiti primjerak svojeg ugovora o radu. Primjerak se mora dostaviti drugim strankama na zahtjev u skladu s nacionalnim zakonima i praksom. Primjerak ugovora o radu za ribare mora se nalaziti na plovilu i mora biti dostupan ribarima.

Članak 17.

U ovom članku navedeno je da se članci 14. – 16. i Prilog I. ovom Sporazumu ne primjenjuju na vlasnike ribarskih plovila koji samostalno upravljaju plovilom.

Članak 18.

Ovim člankom propisuje se odgovornost vlasnika ribarskog plovila za osiguravanje pisanog ugovora o radu svakom ribaru zaposlenom na plovilu. Taj ugovor o radu moraju potpisati sve uključene stranke, odnosno ribar, poslodavac i/ili predstavnici ili druge uključene stranke.

Članak 19. (Repatrijacija)

U članku 19. stavku 1. navedeno je da države članice EU-a moraju osigurati pravo na repatrijaciju ribarima zaposlenima na plovilima koja plove pod njihovom zastavom ili koja su upisana u registar pod njihovom punom jurisdikcijom i koja pristaju u stranu luku. Pravo na repatrijaciju postoji ako je istekao ribarov ugovor o radu ili ako ga je iz opravdanih razloga raskinula jedna stranka ugovora ili više njih, ili ako ribar više ne može obavljati dužnosti propisane svojim ugovorom o radu ili se ne može očekivati da će ih obavljati u određenim okolnostima (npr. zbog nesreće na radu, profesionalne bolesti ili ozljede). Pravo na repatrijaciju primjenjuje se i na ribare koji su iz navedenih razloga premješteni s plovila u stranu luku.

U članku 19. stavku 2. propisano je da troškove repatrijacije snosi vlasnik ribarskog plovila, osim ako ribar nije izvršavao svoje obveze iz ugovora o radu u skladu s nacionalnim zakonom, propisima ili drugim mjerama. U skladu s člankom 19. stavkom 3. države članice EU-a moraju predvidjeti točne okolnosti u kojima ribar ima pravo na repatrijaciju, primjerice najdulje trajanje službe na plovilu i moguća odredišta repatrijacije.

U članku 19. stavku 4. navedeno je da država članica mora organizirati repatrijaciju ako to ne učini vlasnik ribarskog plovila. Država članica imat će pravo na povrat troškova od vlasnika ribarskog plovila. Člankom 19. stavkom 5. daje se vlasniku ribarskog plovila mogućnost povrata troškova u skladu s ugovornim obvezama treće stranke.

Članak 20. (Privatne usluge na tržištu rada)

U članku 20. stavku 1. navedeno je da se njegovom primjenom ne dovodi u pitanje Direktiva 2008/104/EZ²⁰. U članku 20. stavku 2. objašnjeno je da se privatne usluge na tržištu rada za potrebe ovog članka sastoje od usluga zapošljavanja i posredovanja pri zapošljavanju te od usluga privatnih agencija za zapošljavanje. Člankom 20. stavkom 3. zahtijeva se da države članice zabrane privatnim agencijama za zapošljavanje upotrebu bilo kojih sredstava, mehanizama ili popisa kako bi spriječile ribare u pronalasku posla. Ribari ne smiju, ni izravno ni neizravno, snositi nikakve pristojbe ili druge naknade za privatne usluge na tržištu rada u cijelosti ili djelomično. U članku 20. stavku 4. predviđeno je da države članice koje su ratificirale Konvenciju ILO-a o radu u ribolovu iz 2007. smiju dodijeliti određene odgovornosti iz te Konvencije privatnim agencijama za zapošljavanje ako one imaju to pravo. Potrebno je uzeti u obzir ograničenja Konvencije.

Članci 21. – 25. Sporazuma sadržavaju odredbe o sigurnosti i zdravlju na radu, posebno u pogledu hrane i smještaja.

U članku 21. stavku 1. navedeno je da se primjenom članaka 21. – 25. ne dovodi u pitanje Direktiva 93/103/EZ. Nacionalne odredbe kojima se provode članci 22. – 25. moraju se poštovati vodeći računa o higijeni i općim uvjetima sigurnosti, zdravlja i ugodnosti.

U skladu s člankom 22. države članice moraju donijeti zakone, propise ili ostale mjere u pogledu, među ostalim, veličine i kvalitete smještaja, hrane i pitke vode na plovilima koja plove pod njihovom zastavom ili koja su upisana u registar pod njihovom punom jurisdikcijom. U članku 23. navedeno je da svaka država članica EU-a mora donijeti zakone, propise i druge mjere u skladu s kojima smještaj mora biti dostatne kvalitete i veličine te opremljen za službu na plovilu i za razdoblje koje ribari provode na plovilu. Posebno treba uzeti u obzir pitanja navedena u članku 23., primjerice odobravanje planova za izgradnju ili prilagodbu ribarskih plovila u pogledu smještaja, održavanje smještajnih prostorija i kuhinja, ventilaciju, grijanje, hlađenje i osvjetljenje, ublažavanje pretjerane buke i vibracija, lokaciju, veličinu, građevinske materijale, opremanje smještajnih prostorija, sanitarne objekte, osiguravanje dovoljne količine tople i hladne vode te žalbene postupke u pogledu smještaja koji ne ispunjava zahtjeve iz ovog Sporazuma.

U članku 24. navedeno je da države članice EU-a moraju donijeti zakone, propise ili druge mjere u vezi s hranom i vodom na plovilu. Hrana koja se prevozi i poslužuje na plovilu mora biti dostatne kvalitete, količine i prehrambene vrijednosti. Pitka voda mora biti dostatne kvalitete te je mora biti u dostatnoj količini. Vlasnik ribarskog plovila mora ribarima besplatno osigurati hranu i piće. Međutim, u skladu s nacionalnim zakonom i propisima trošak se može pokriti kao operativni trošak ako je tako predviđeno u kolektivnom ugovoru kojim se uređuje sustav razmjene ili ako je tako predviđeno u ribarovu ugovoru o radu. Nacionalnim zakonima, propisima i mjerama koje će donijeti država članica EU-a za prenošenje odredbi članaka 22. – 24. mora se provoditi Prilog II. Sporazumu o smještaju na ribarskim plovilima.

Članci 26. – 31. odnose se na zaštitu zdravlja i medicinsku skrb: zašita u slučaju profesionalne bolesti, ozljede ili smrti.

Člankom 26. zahtijeva se od država članica EU-a da donesu nacionalne zakone, propise i druge mjere kako bi osigurale da ribari na plovilima koja plove pod njihovom zastavom ili su upisana u registar pod njihovom punom jurisdikcijom imaju pravo na medicinsku skrb na kopnu i na to da ih se, u slučaju ozbiljne bolesti ili ozljede, pravodobno premjesti na kopno.

---

²⁰ Direktiva 2008/104/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o radu preko poduzeća za privremeno zapošljavanje, SL L 327, 5.12.2008., str. 9. – 14.

Vlasnik ribarskog plovila mora osigurati medicinsku skrb i zaštitu zdravlja ribara dok se on nalazi na plovilu ili dok se plovilo nalazi u luci izvan države koja je odgovorna za socijalnu zaštitu ribara. U slučaju bolesti ili ozljede na radu ribar mora imati pristup odgovarajućoj medicinskoj skrbi u skladu s nacionalnim zakonom, praksama i propisima. U skladu s člankom 27. medicinska skrb i zaštita zdravlja na plovilu iz članka 26. točke (b) podliježu primjenjivim odredbama Direktive 92/92/EEZ²¹ i članka 28. Sporazuma. To mora obuhvaćati i medicinsku skrb te materijalnu pomoć i potporu ako se ribar iskrcao u stranoj luci izvan države koja je odgovorna za njegovu socijalnu zaštitu.

U skladu s člankom 28. Sporazuma države članice EU-a moraju donijeti nacionalne zakone, propise ili druge mjere kojima će uvesti dodatne zahtjeve uz odredbe Direktive 92/29/EEZ, uzimajući u obzir, među ostalim, područje rada i trajanje putovanja te broj ribara na plovilu. Nadalje, njime se utvrđuje da plovila moraju biti opremljena radijskim ili satelitskim komunikacijskim sredstvima za potrebe liječničkog pregleda te medicinskim priručnikom koji je donijelo ili odobrilo nadležno tijelo ili najnovijim izdanjem *Međunarodnog medicinskog priručnika za plovila*.

U članku 29. utvrđeno je da države članice EU-a moraju donijeti zakone, propise ili druge mjere kojima se zahtijeva sljedeće: a) medicinska skrb iz članka 26. točke (b) i članka 28. ribarima se pruža besplatno; b) vlasnik ribarskog plovila odgovoran je za trošak medicinske skrbi ribara do njegove repatrijacije ako troškove ne pokriva država odgovorna za socijalnu zaštitu ribara.

U članku 30. navedeno je da se nacionalnim zakonom ili propisima može predvidjeti da se odgovornost za pokrivanje troškova medicinske skrbi može isključiti ako ozljeda nije nastala tijekom službe na plovilu ili ako je bolest prikrivena tijekom postupka zapošljavanja, ili ako vlasnik ribarskog plovila može dokazati da je ozljeda ili bolest uzrokovana voljnim neodgovornim postupanjem ribara.

Člankom 31. stavkom 1. obvezuju se države članice EU-a da poduzmu mjere za zaštitu ribara od profesionalnih bolesti, ozljeda ili smrti na radu. U članku 31. stavku 2. navedeno je da, u slučaju bolesti ili ozljede uzrokovane nesrećom na radu, ribar ima pravo na naknadu u skladu s nacionalnim zakonom i propisima. U skladu s člankom 31. stavkom 3. vlasnik ribarskog plovila odgovoran je za tu zaštitu i naknadu ako je ne pokriva država odgovorna za socijalnu zaštitu ribara. U skladu s člankom 32. vlasnik ribarskog plovila može osigurati financijske obveze iz članaka 29. i 31. Sporazuma na temelju osiguranja ili drugim instrumentima.

Članci 33. – 36. odnose se na sigurnost i zdravlje na radu te sprječavanje nesreća.

U članku 33. propisano je da se članci od 34. do 36. primjenjuju ne dovodeći u pitanje Direktivu 89/391/EEZ²², Direktivu 92/29/EEZ²³ i Direktivu 93/103/EZ²⁴.

²¹ Direktiva Vijeća 92/29/EEZ od 31. ožujka 1992. o minimalnim sigurnosnim i zdravstvenim zahtjevima za poboljšanje medicinske skrbi na brodovima, SL L 113, 30.4.1992., str. 19. – 36.

²² Direktiva Vijeća 89/391/EEZ od 12. lipnja 1989. o uvođenju mjera za poticanje poboljšanja sigurnosti i zdravlja radnika na radu, SL L 183, 29.6.1989., str. 1. – 8.

²³ Direktiva Vijeća 92/29/EEZ od 31. ožujka 1992. o minimalnim sigurnosnim i zdravstvenim zahtjevima za poboljšanje medicinske skrbi na brodovima, SL L 113, 30.4.1992., str. 19. – 36.

²⁴ Direktiva Vijeća 93/103/EZ od 23. studenoga 1993. o minimalnim sigurnosnim i zdravstvenim zahtjevima pri radu na ribarskim brodovima (trinaesta pojedinačna direktiva u smislu članka 16. stavka 1. Direktive 89/391/EEZ), SL L 307, 13.12.1993., str. 1. – 17.

U članku 34. propisano je da države članice moraju donijeti zakone, propise ili druge mjere koje se odnose na sprječavanje profesionalnih bolesti, ozljeda i nesreća na radu, uključujući procjenu rizika i upravljanje ribarima te njihovo osposobljavanje. Osposobljavanje ribara mora uključivati i osposobljavanje o uporabi ribolovne opreme i primjenjivim postupcima. Nadalje, ono mora uključivati i odgovornosti vlasnika ribarskih plovila, ribara i ostalih, posebno uzimajući u obzir sigurnost i zdravlje na radu ribara mlađih od 18 godina. Nacionalni zakoni, propisi i druge mjere moraju se odnositi i na prijavu i istragu nesreća na plovilu i uspostavu zajedničkih odbora za sigurnost i zdravlje na radu ili (nakon savjetovanja s nacionalnim socijalnim partnerima) drugih tijela.

Članak 35. primjenjuje se na sva ribarska plovila uzimajući u obzir broj ribara na plovilu, područje rada i trajanje putovanja. Njime se utvrđuju odgovornosti nadležnih tijela i vlasnika ribarskog plovila u pogledu sprječavanja profesionalnih bolesti, ozljeda ili nesreća na radu na plovilu te u pogledu procjena rizika i upravljanja rizicima. Nadalje, utvrđuju se njihove odgovornosti u pogledu informiranja i osposobljavanja ribara u vezi s opremom, postupcima i osnovnom sigurnošću te u vezi s pružanjem osobne zaštitne odjeće i opreme.

U članku 36. propisano je da ribari i njihovi predstavnici moraju sudjelovati u ocjenjivanju rizika.

Članak 37. (Izmjene)

U ovom članku navedeno je da treba izvršiti preispitivanje primjene Sporazuma i njegovih priloga na zahtjev jednog od potpisnika nakon izmjene bilo koje odredbe Konvencije ILO-a o radu u ribolovu iz 2007. Ako tako zatraži jedan od potpisnika, nakon izmjene pravne stečevine EU-a koja utječe na ovaj Sporazum, potrebno je izvršiti preispitivanje primjene Sporazuma.

Članak 38. (Završne odredbe)

U ovom članku navedeno je da će Sporazum stupiti na snagu na dan stupanja na snagu Konvencije ILO-a o radu u ribolovu iz 2007.

U Prilogu I. (Ugovor o radu za ribare) naveden je sadržaj ugovora o radu za ribare.

Prilog II. (Smještaj na ribarskom plovilu).

U Prilogu je navedeno njegovo područje primjene i moguća proširenja (ako nacionalno nadležno tijelo to smatra izvedivim i/ili mogućim). Njime je obuhvaćen niz posebnih pitanja koja se uglavnom odnose na smještaj na plovilu, ali on sadržava i odredbe o pitanjima kao što su hrana i pitka voda te o inspekcijama koje provodi kapetan ili koje se provode pod njegovom nadležnošću. Za potrebe ovog Priloga propisane su definicije a) Sporazuma; (b) novog plovila i (c) postojećeg plovila.

Prijedlog

DIREKTIVE VIJEĆA

o provedbi Sporazuma sklopljenog među Općim udruženjem poljoprivrednih zadruga u Europskoj uniji (COGECA), Europskim savezom transportnih radnika (ETF) i Udruženjem nacionalnih organizacija ribolovnih poduzeća (EUROPÊCHE) od 21. svibnja 2012., kako je izmijenjen 8. svibnja 2013., o provedbi Konvencije o radu u ribolovu iz 2007. Međunarodne organizacije rada

(Tekst značajan za EGP)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije (UFEU), a posebno njegov članak 155. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Poslodavci i radnici („socijalni partneri”) mogu, u skladu s člankom 155. stavkom 2. UFEU-a, zajednički zahtijevati da se sporazumi koje su oni sklopili na razini Unije provedu Odlukom Vijeća na prijedlog Komisije.
- (2) Međunarodna organizacija rada donijela je 14. lipnja 2007. Konvenciju o radu u ribolovu²⁵ s ciljem stvaranja jedinstvenog, usklađenog instrumenta kako bi se dopunili međunarodni standardi za životne i radne uvjete u tom sektoru, a sadržava i revidirane i ažurirane standarde postojećih međunarodnih konvencija i preporuka koji se primjenjuju na ribare, kao i temeljna načela iz drugih međunarodnih konvencija o radu.
- (3) Komisija se, u skladu s člankom 154. stavkom 2. UFEU-a, savjetovala sa socijalnim partnerima o tome treba li u Uniji promicati primjenu odredaba Konvencije o radu u ribolovu iz 2007.²⁶

---

²⁵ http://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_ILO_CODE:C188
²⁶ COM(2007) 591 završna verzija.

- (4) Kao prvi korak prema kodifikaciji socijalne pravne stečevine EU-a u području sektora morskog ribarstva te kako bi pridonijeli uspostavi jednakih uvjeta za taj sektor u EU-u, Opće udruženje poljoprivrednih zadruga u Europskoj uniji, Europski savez transportnih radnika i Udruženje nacionalnih organizacija ribolovnih poduzeća u Europskoj uniji sklopili su 8. svibnja 2013. Sporazum o provedbi Konvencije o radu u ribolovu iz 2007. (dalje u tekstu: „Sporazum”). Te organizacije zatražile su 10. svibnja 2013. od Komisije da provede njihov Sporazum Odlukom Vijeća u skladu s člankom 155. stavkom 2. UFEU-a.
- (5) Za potrebe članka 288. Ugovora, Direktiva je primjereni instrument za provedbu Sporazuma.
- (6) Komisija je izradila nacrt prijedloga za Direktivu, u skladu sa svojom Komunikacijom od 20. svibnja 1998.²⁷ o prilagodbi i promicanju socijalnog dijaloga na razini Zajednice, uzimajući u obzir predstavnički status stranaka potpisnica i zakonitost svake odredbe Sporazuma.
- (7) Odredbe ove Direktive trebale bi se primjenjivati ne dovodeći u pitanje postojeće odredbe Unije koje su preciznije ili kojima se osigurava viša razina zaštite svih ribara.
- (8) Ova Direktiva ne bi se trebala upotrebljavati kako bi se opravdalo snižavanje opće razine zaštite radnika u područjima obuhvaćenima Sporazumom.
- (9) Ovom Direktivom i Sporazumom koji joj je priložen utvrđuju se minimalni standardi. Države članice i socijalni partneri mogu zadržati ili donijeti povoljnije odredbe.
- (10) Ne dovodeći u pitanje odredbe Sporazuma o praćenju i reviziji koje provode socijalni partneri na razini EU-a, Europska komisija prati provedbu ove Direktive i Sporazuma te provodi evaluaciju.
- (11) Direktiva će stupiti na snagu istodobno s Konvencijom o radu u ribolovu iz 2007., a socijalni partneri žele da nacionalne mjere za provedbu ove Direktive stupe na snagu najranije na datum stupanja na snagu navedene Konvencije.
- (12) Sporazum se primjenjuje na ribare koji rade na bilo kojem radnom mjestu na temelju ugovora o radu ili se nalaze u radnom odnosu na ribarskom plovilu koje obavlja aktivnosti komercijalnog ribolova, plovi pod zastavom države članice EU-a ili je upisano u registar u punoj nadležnosti države članice EU-a.
- (13) U cilju zaštite sigurnosti i zdravlja na radu ribara koji rade na bilo kojem radnom mjestu na temelju ugovora o radu ili koji su u radnom odnosu, Sporazum se može primjenjivati i na sve druge ribare koji se nalaze na istom ribarskom plovilu.
- (14) Države članice mogu, u skladu s nacionalnim zakonima i praksom, definirati sve pojmove koji se upotrebljavaju u Sporazumu, kao i one koji nisu u njemu posebno definirani, kao što je slučaj s drugim direktivama o socijalnoj politici u kojima se upotrebljavaju slični pojmovi, uz uvjet da se tim definicijama poštuje sadržaj Sporazuma.

---

²⁷ COM(1998) 322 završna verzija.

- (15) Ovom Direktivom i priloženim Sporazumom trebale bi se uzeti u obzir odredbe o upravljanju ribolovnim kapacitetom, kako je istaknuto u Uredbi (EU) br. 1380/2013²⁸.
- (16) Države članice mogu provedbu ove Direktive povjeriti socijalnim partnerima, na njihov zajednički zahtjev, uz uvjet da su poduzele sve potrebne mjere kako bi osigurale da u svakom trenutku mogu jamčiti rezultate određene ovom Direktivom.
- (17) Komisija je izvijestila Europski parlament u skladu s člankom 155. stavkom 2. UFEU-a slanjem teksta svojeg Prijedloga direktive koji sadržava Sporazum.
- (18) Ovom Direktivom poštuju se temeljna prava i načela priznata u Povelji o temeljnim pravima Europske unije, posebno u njezinim člancima 20., 31. i 32.
- (19) Budući da države članice ne mogu dostatno ostvariti ciljeve ove Direktive čija je svrha poboljšati životne i radne uvjete te zaštititi zdravlje i sigurnost radnika u sektoru morskog ribarstva – pograničnom sektoru koji djeluje pod zastavama različitih država članica – nego se taj cilj može bolje ostvariti na razini Unije, Europska unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti, kako je predviđeno u članku 5. stavku 3. UEU-a. U skladu s načelom proporcionalnosti određenim u članku 5. stavku 4. UEU-a, ovom Direktivom ne prelazi se ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (20) U skladu sa Zajedničkom političkom izjavom država članica i Komisije o dokumentima s obrazloženjem od 28. rujna 2011.²⁹, države članice preuzimaju obvezu da će u opravdanim slučajevima obavijest o mjerama prenošenja popratiti s jednim dokumentom ili više njih u kojima se objašnjava odnos između dijelova Direktive i odgovarajućih dijelova nacionalnih instrumenata za prenošenje. U pogledu ove Direktive zakonodavac smatra prosljeđivanje takvih dokumenata opravdanim,

DONIJELO JE OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Ovom Direktivom provodi se Sporazum među Općim udruženjem poljoprivrednih zadruga u Europskoj uniji, Europskim savezom transportnih radnika i Udruženjem nacionalnih organizacija ribolovnih poduzeća u Europskoj uniji o provedbi Konvencije o radu u ribolovu iz 2007. Međunarodne organizacije rada, sklopljen 8. svibnja 2013.

Tekst Sporazuma nalazi se u prilogu ovoj Direktivi.

Članak 2.

1. Države članice mogu zadržati ili uvesti odredbe koje su povoljnije od onih utvrđenih u ovoj Direktivi.

---

²⁸ Uredba (EU) br. 1380/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o zajedničkoj ribarstvenoj politici, izmjeni uredaba Vijeća (EZ) br. 1954/2003 i (EZ) br. 1224/2009 i stavljanju izvan snage uredaba Vijeća (EZ) br. 2371/2002 i (EZ) br. 639/2004 i Odluke Vijeća 2004/585/EZ, SL L 354, 28.12.2013.

²⁹ SL C 369, 17.12.2011., str. 14.

2. Provedba ove Direktive ni u kojem slučaju nije dovoljan razlog kojim bi se opravdalo snižavanje opće razine zaštite radnika u područjima obuhvaćenima ovom Direktivom. Time se ne dovode u pitanje prava država članica i socijalnih partnera da, u kontekstu promijenjenih okolnosti, donesu različite zakone i ostale propise ili da utvrde različita ugovorna rješenja od onih koja su se primjenjivala u trenutku donošenja ove Direktive, uz uvjet da uvijek budu u skladu s minimalnim zahtjevima iz ove Direktive.
3. Primjenom i tumačenjem ove Direktive ne dovodi se u pitanje ni jedna odredba, običajno pravo ili praksa na razini Unije niti na nacionalnoj razini kojima se dotičnim radnicima osiguravaju povoljniji uvjeti.

Članak 3.

Države članice određuju sankcije koje se primjenjuju u slučaju povrede nacionalnih odredbi donesenih na temelju ove Direktive. Sankcije moraju biti učinkovite, razmjerne i odvraćajuće.

Članak 4.

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom najkasnije do [*dvije godine od njezina stupanja na snagu*]. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.

Kad države članice donesu ove odredbe, te odredbe prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Načine toga upućivanja predvidjet će države članice.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 5.

Komisija nakon savjetovanja s državama članicama i socijalnim partnerima na razini Unije dostavlja Vijeću izvješće o provedbi, primjeni i evaluaciji ove Direktive najkasnije pet godina od datuma navedenog u članku 6.

Članak 6.

Ova Direktiva stupa na snagu na dan stupanja na snagu Konvencije ILO-a o radu u ribolovu iz 2007.

Članak 7.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu

*Za Vijeće
Predsjednik*